
Jak „vyrobit“ podporu reformě

Jak „vyrobit“ podporu reformě

LIDOVÉ NOVINY

22.9.2009, rubrika: Akademie, strana: 26

Polemická reakce

Jedním z témat rozhovoru s Petrem Matějí (Akademie, 8. září 2009) byl i jím připravený průzkum mezi vysokoškolskými pedagogy, který vzbudil kritické připomínky. Vysokoškolská pracovníci Petr Pavlík, Irena Smetáčková, Miroslav Rendl tyto výhrady pro LN shrnuli.

Ve výuce metodologie lze nedávný průzkum používat jako ukázkově nesprávný. Autoři v něm v čele s P. Matějí rezignovali na základní metodologické principy ve snaze dokázat, co si předem vytyčili jako žádaný výsledek. Chybný je už použitý dotazník.

Elementární chybou je využívání dvojitých otázek, kdy se respondenti vyjadřují k více jevům prostřednictvím jediné odpovědi. Příkladem je otázka, zda škola „má strategickou vizi a je vedená manažerským způsobem“. Jak má odpovědět člověk, jehož škola má vizi, ačkoliv není vedena manažerským způsobem? Autoři však výsledky „čtou jednoznačně“, a nutně je zkreslují.

Řada položek obsahuje výrazy, u kterých není upřesněn význam. Není proto zaručeno, že jim všichni respondenti rozumějí stejně (manažerský způsob vedení, strategické řízení, externí aktéři aj.). Ze znění otázek a následné interpretace je zřejmé, že autoři považují za pozitivní vše, co je obvyklé v byznysu. Převažující kladná vyjádření (64 %) k takto neurčitému výroku pak v souhrnu interpretují tak, že akademičtí pracovníci „volají po posílení ‚korporátních prvků‘ v řízení vysokých škol“!

Řazení položek je manipulativní, některými odpověďmi jsou předurčeny odpovědi na další otázky. Respondenti navíc vyplňovali dotazník na internetu, bez možnosti prohlédnout si všechny položky předem či se v nich vracet. Ve druhé části tak najdeme otázku, zda české vysoké školství potřebuje reformu. Ale až z otázek ve třetí části je patrné, co autoři reformou míní. Manipulaci nacházíme i ve formulacích, které se snaží prezentovat hodnocené jevy ve spíše pozitivním či negativním světle, a tím sugerují vhodnost jedné z odpovědí.

Dotazník nedává respondentům možnost vyjádřit názor, který se neshoduje s žádnou z nabízených odpovědí. Je zřejmé, že o skutečné názory akademických pracovníků v tomto výzkumu nešlo. Zpráva veřejnosti je jasná: když se vyrábí podpora pro reformy a školné, musí vědecké zásady stranou.

Redakčně upraveno a kráceno